

ปีที่ ๓๗

มีนาคม ๒๕๖๔
www.sarakadee.com

Sarakadee Magazine

[สารคดี]

432

ทะเลหมอก

ล่องบัว (พุ)

และบางสิ่ง

มนต์

๑
ປລຄ · ປລ່ອຍ · ເປລ່າ
ກວັງຄ

๒
ວາດເນືອງ
ຮາວານາຫຍາລ
Hawa Mahal

๓
ສາຣຄຕີພິເສະ

๔
ຈາກບຣນາອີກາຣ
ชาສັບຕິກາພ

๕
ສາຣຄຕີສະບັບນາ
ສອງກຄວຣຍຄລິດ
ກີບຄວາມຍາວນານຂອງ
ສາຣຄຕີໜ້າວສິ່ງແວດລ້ອນ

๖
ຮຽບຮາຕີ ກໍານາໂໂຈວ
ຄວາມລັບຂອງ
ສັບປະດລອຍພ້າ

๗
holistic
ເກົ້າອື້ນ (ໄມ່) ວິເສະ

๘
ວິກຍົກໂປ່ເກີງ
ວິພາຣວິຈີຍ

๙
souvenir & history
ຂອງຝາກຈາກ “ນິຕາເກະ”

๑๐
FOTO ESSAY
ຮາລາ-ບາລາ
ໃດປົກນົດເວຼົກ

๑๑
ໜ້າວຊຸຮົກ-ຟລິຕັກັນກ
ທີ່

๑๒
hidden (in) museum
ສັນຖາງໜ້າງຮະຫວ່າງຜູ້ນໍາ

๑๓
ກໍາຍຄຮັງ
ຮະຫວ່າງກາງ...ໃຈກລາງສວນ

๒๖

ກະເລໜອກ
ດອກບັວ (ພຸດ)
ແລະບາງສິ່ງ
ໃນເບຕົງ

๒๗

Before-After
BETONG

๒๘

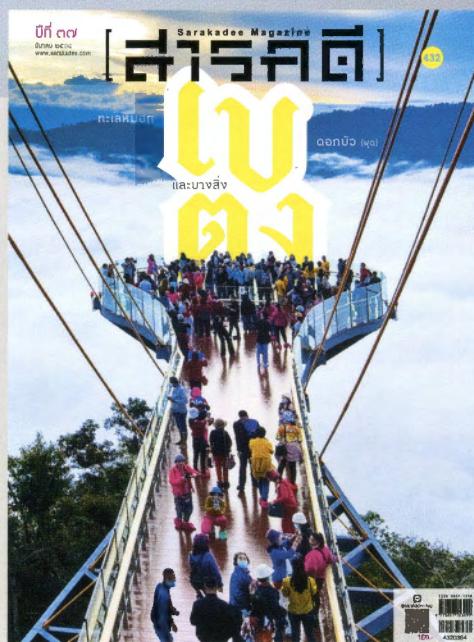
ເບຕົງໄປ່ຮຽນດາ

๒๙

ຄອນບົວນີສົດມາລາຍາ
ແສງດາວໃນປ້າຫາລາ-ບາລາ

BETONG

ປຶກໍຕະຫຼາດ
ຈົບປັດທີ ៤៣២
ມັນາຄນ ២៥០៨

ກາພປກ :
ວົງວິດີຕົ້ນ ແລ້ວເສັ້ນ

ส่วนบทวรรณบทดิจิตี้

กับความพยายามของสารคดีข่าวสิ่งแวดล้อม

ข้อนี้เวลาอ่านไปต้นที่ควรจะ **๒๕๔๐** ข่าวใหญ่ด้านสิ่งแวดล้อมที่สื่อมวลชน แทนทุกสำนักพิรุณ์มีใจกันนำเสนอ คือ การปนเปื้อนสารตะกั่วในลำห้วยคลิตี้ หมู่บ้านคลิตี้ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัด กาญจนบุรี

ความตื่นตัวของสื่อมวลชนในการรายงานข่าว “สายนำ้าอาบสารพิษ” มีความพยายามเกิดขึ้นกับผู้คนในหมู่บ้าน อย่างลึกซึ้ง ไม่น่าจะยิ่งหย่อนไปกว่าข่าว เฮลติคอบเพอร์ชของผู้มีอิทธิพลลักษณะ เข้าไปล่าสัตว์ในป่าทุ่งใหญ่เรื่องราวเมื่อปี **๒๕๑๖** ที่ต่างถือเป็นข่าวใหญ่ระดับชาติ

หมู่บ้านคลิตี้ตั้งอยู่ในฝืนป่าต้นทุก ของประเทศไทย ห่างจากตัวอำเภอ ทองผาภูมิประมาณ **๑๗๐ กิโลเมตร** ในอดีตหากต้องการเข้าหมู่บ้านอาจต้องใช้ เวลาเดินทางไม่ต่ำกว่า **๕-๖ ชั่วโมง** บน เส้นทางเดินเรือนรากตัวชำนาญ หากเป็น ช่วงหน้าฝนก็อาจเข้าไม่ถึงจุดหมาย

ประชากรในหมู่บ้านคลิตี้มีเชื้อสาย กะเหรี่ยง Igor อาศัยอยู่ในฝืนป่ามาหลาย นานับร้อยปี นอกจากริบบิ้งชีวิตอยู่ด้วย วิถีเกษตร เสียงสัตว์ ชาวบ้านยังพึงพา อาหารจากการจับปลาและสัตว์น้ำต่างๆ ในลำห้วยคลิตี้ สายนำ้าหลักที่มีต้นกำเนิด อยู่ในป่าทุ่งใหญ่เรื่องราว หล่อเลี้ยงชาว กะเหรี่ยงในหมู่บ้านคลิตี้ทั้งหมดและคลิตี้ล่าม ร่วม **๕๐๐ คน**

อย่างไรก็ตาม เมื่อบริษัทตะกั่วคอน- เชนเตอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด เข้ามา ตั้งโรงงานแต่งแร่ในหมู่บ้านราวกว่า **๒๕๑๐** สถานการณ์เปลี่ยนไป ตัวโรงงานซึ่ง ตั้งอยู่ริมลำห้วยคลิตี้ในหมู่บ้านคลิตี้ทั้ง ลักษณะปล่อยน้ำเสียปนเปื้อนทางแร่ ตะกั่วความเข้มข้นสูงลงสู่ลำห้วยคลิตี้ ยาวนานนับสิบปี

หลังจากมีคนในหมู่บ้านไม่ไว้เด็ก หรือผู้ใหญ่ ตลอดจนสัตว์เดี้ยงจำพวกวัว ควาย เปิด ทรายล้มป้ายและตายลง ในปี **๒๕๔๙** ชาวบ้านจึงตัดสินใจร้องเรียน กับหน่วยงานราชการให้เข้ามาสืบหา สาเหตุ มีการศึกษาพบว่าแหล่งน้ำและ ฝันดินในหมู่บ้านเสื่อมสภาพด้วยสารพิษ ตะกั่ว คือมีปริมาณตะกั่วในลำห้วยและ ผิวดินสูงมากกว่าปกติหลายร้อยเท่า

ชาวบ้านนำผู้สื่อข่าวกลุ่มนี้เข้าไปปด ลำห้วยคลิตี้ ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ให้ พัง เหตุการณ์อุปยศจึงได้รับการเปิดเผยแพร่

การสูญเสียสุขภาพด้วยพิษตะกั่ว... ความเจ็บป่วยที่ถูกกล่าวเล่ย... ความเครื่องซ้ำ ของภาคราชการ... ความบอบช้ำจากการ ไม่เงี่งแก่ไขปัญหา... ใครควรเป็นผู้รับ ผิดชอบภาระฟื้นฟู... เรื่อยไปถึงคำชี้แจง ของบริษัทเจ้าของโรงแต่งแร่ ประเด็น ข่าวที่เข้มข้นพาภันรับการนำเสนออย่าง ต่อเนื่อง

ปัญหาคลิตี้ถูกยกเป็นข่าวใหญ่ชื่น หน้า ๑ หนังสือพิมพ์ทุกฉบับและออก โทรทัศน์ติดต่อกันสนับสนุนค่า

การรายงานข่าวคลิตี้เป็นตัวอย่างที่ชี้ ให้เห็นลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่งของข่าว สิ่งแวดล้อมว่ามักเป็น “ประเด็นต่อเนื่อง” ไม่สามารถจบข่าวได้โดยง่าย ผู้สื่อข่าว ต้องเกาะติดจนกว่าสถานการณ์จะ คลี่คลาย

หลังคลิตี้ตัดกับเป็นข่าวใหญ่ เหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นต่อจากนั้นเปรียบเหมือนหนังชีวิต เรื่องยาว มีฉากตัดเข้าสู่การที่ชาวบ้าน รวมกลุ่มยื่นฟ้องศาล เข้าสู่กระบวนการ ตัดสินและพิจารณาคดี และล่าสุดเข้าสู่ ขั้นตอนฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้

ระยะเวลา **๒๓ ปี** หรือยาวนานกว่า **๒ ทศวรรษ** ตั้งแต่ปี **๒๕๑๖** จนถึงบัดนี้ อาจทำให้นักข่าวที่เคยทำข่าวคลิตี้เกหะยืน อยู่ บังจากตงานนหรือเปลี่ยนอาชีพ ไปแล้ว เพราะภัยที่คนสื่อเกิดการเปลี่ยน แปลงทางเทคโนโลยี (media disruption) ขณะที่นักข่าวรุ่นใหม่บังคับอาชีพ ไม่เคยได้ยินชื่อ “คลิตี้” ด้วยซ้ำ ไม่เคย รู้ว่าในอดีตเคยมีข่าวใหญ่ระดับชาติ

< สถานีคัดตะกอนในลำ

ปั้นโครงการพื้นฟูลำ
ตั้งอยู่บนหน้าหูลุมฝังกล
หมู่บ้านคลิตับน

โครงการพัฒนาติดทำนองไปรษ
ร่อง จังหวัดเชียงใหม่

เที่ยวกับการปันเปื้อนสารตะกั่วในลำห้วย
กลางป่าลึกที่สื่อมวลชนแทบทุกสำนัก
ต้องส่งนักข่าวเข้าพื้นที่เพื่อรายงานข่าว

ดังที่กล่าวมา คลิตี้เป็นกรณีตัวอย่าง
ที่นำสนใจเกี่ยวกับการรายงานข่าวสิ่ง
แวดล้อมที่ต้องอาศัยการเกาะติดเพื่อให้
เกิดการนำเสนอข่าวอย่างต่อเนื่องสู
สาธารณะ

ปรัชญ์ รุจวนารามย์ อธิศูนย์ข่าว
The Nation และอดีตบรรณาธิการสำนัก
ข่าวสิ่งแวดล้อม (Green News) เคยให้
ความเห็นว่า “ข่าวสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่
เป็นประเด็นเยาว์ ไม่ใช่ประเด็นเด่นๆ แบบ
เดียวจบแบบกรณีล็อลลาเบล ที่เมื่อถูก
ขึ้นมาปูน ลีบสวนเสร็จแล้วจบไป แต่
ประเด็นข่าวสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่จะใช้
เวลาภาระ ยกตัวอย่างกรณีเหมือง
ทองเมืองเลย ปมปัญหามีมานานเป็น
สิบๆ ปี ก่อนที่ผู้มีจะเริ่มทำงานเสียอีก
หรืออย่างกรณีการนำเสนอบางคนที่นิน
กีเข็นกัน จันท์ที่จริงไม่ใช่ข่าวใหม่เลย มันมี
ข่าวนี้มามาตั้งนาน แต่พอมีกระแสก้าวสับ^ก
กลางเป็นว่าดังอีกรอบหนึ่ง ใจที่ยังสำหรับ
นักข่าวก็คือการทำข่าว ไม่ใช่ปัญหาสิ่ง

แวดล้อมที่ถูกซูกอยู่ข้างใต้ เราไม่ค่อยเห็น
กลับมาเป็นจุดสนใจของสังคมอีกครั้ง”

นอกจากจะต้องมีความตื่อเนื่อง ยาว
นาน กว่าที่จะได้รับการคลิ๊กหลาย ข่าว
สิ่งแวดล้อมบางประเด็นยังเกิดขึ้นเป็น
ประจำตามฤดูกาล ยกตัวอย่างกรณี
น้ำท่วม น้ำแล้ง ฝุ่น PM 2.5 ฯลฯ

สนิทสุดา เอกชัย นักข่าวอาชญาส
บัณฑกโภส重工 ซึ่งผ่านการทำข่าวคลิตี้มา
ตั้งแต่ยุคแรกและติดตามมาถึงปัจจุบัน
ให้ความเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่สื่อ
มวลชนในการรายงานข่าวสำคัญขึ้นนี้ว่า

“กรณีคลิตี้ถ้าไม่ได้สื่อช่วยนำเสนอ
ก็ไม่ได้ขานดันนี้ คลิตี้เป็นกรณีตัวอย่าง
ที่สื่อสามารถทำให้สังคมเข้าใจว่าเรื่องนี้
เป็นเรื่องที่ยอมรับไม่ได้ ถ้าไม่ได้สื่อ ก็
ไม่ได้ถึงปัจจุบัน แต่ถ้าว่าแล้วมันถึงไหน
ก็ต้องบอกว่าันนี้ขวางบ้านยังลำบากอยู่”

ทุกวันนี้เรื่องผลการตัดสินใจของศาล
เรื่องการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ก็ยังอยู่ใน
กระบวนการรับรู้ของสังคมไทย แต่ในภาวะ
ที่สื่อถูกดิสรับปั้นกันบันเป็นความท้าทาย
ในการรายงานข่าว

สนิทสุดาชี้ให้เห็นว่า “ถ้าจะพูดถึงสื่อ

ในตอนนี้ก็ต้องยอมรับว่ามันเป็นเรื่องยาก
สื่อหลายสำนักขาดทุนทรัพย์ที่จะส่ง
นักข่าวลงพื้นที่ ถึงแม้เดียวันชาวบ้านจะ
มีสื่อในเมือง ไม่ใช่สื่อแบบเดิม เขาไม่เจ
มีเสียง แต่ก็มีคำถามว่าสื่อส่วนกลาง
มีหน้าที่อย่างไร เราไม่มีทางรู้ความจริงได้
เลยถ้าเราไม่ได้ลงพื้นที่ ไม่ได้เห็นกับตา”

นับตั้งแต่วันแรกที่ข่าวขึ้นนี้ได้รับ
การเผยแพร่สู่สาธารณะ ๒๗ ปี คลิตี้
น่าจะเป็นตัวอย่างการนำเสนอข่าวสิ่ง
แวดล้อมที่สื่อสื่อข่าวที่ต้องอาศัยการ
เกาะติดสถานการณ์มากที่สุดเรื่อง
หนึ่ง ๙

เอกสารประกอบการเขียน
เกี้ยเมธ ฤกษ์พรพิพัฒน์ คลิตี้ สายน้ำ
ชุมชน และพิษตะกั่ว. กลุ่มศึกษาและ
รณรงค์มูลภาระอุตสาหกรรม (กศอ.).
กรุงเทพฯ : ๒๕๔๐.
วันหยุด ต้นเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๑. “ความพยายามลักลับ
ของกะเหรี่ยงคลิตี้.” สารคดี ๑๘, ๒๐๙
(กรกฎาคม ๒๕๔๔) : ๖๔-๖๖.

< สถานีดูดตะกอนในลำ

ป้ายโครงการฟื้นฟูฯ
ตั้งอยู่หน้าห้องผู้ดูแล
หมู่บ้านคลิตี้บัน

เกี่ยวกับการปนเปื้อนสารตะกั่วในลำท้าย
กล่างปลีกที่สื่อมวลชนແບ່ນທຸກສ້ານັກ
ທີ່ອໍານົງນໍາຈ່າເຂົ້າພັນທີ່ເພື່ອรายงานຂ່າວ

ດັ່ງທີ່ກ່າວມາ ຄລິດີ່ເປັນກຣນິຕ້ວຍໆຢ່າງ
ທີ່ນາສັນໃຈເກີຍກັບກາරรายงานຂ່າວສິ່ງ
ແວດລ້ອມທີ່ດ້ວຍອາຄະກາຮເກະຕິດເພື່ອໃຫ້
ເກີດການນໍາເສັນອ່າວາຍ່າງດ້ວຍເນື່ອງສູ
ສາຍາຮະນະ

ປະຊົມ ຮຸຈົວນາຮມຍ໌ ອົດຜູ້ສ່ອງຂ່າວ
The Nation ແລະ ອົດບຽນນາຮັກສ້ານັກ
ຂ່າວສິ່ງແວດລ້ອມ (Green News) ເຄີໄ້
ຄວາມເຫັນວ່າ “ຂ່າວສິ່ງແວດລ້ອມສ່ວນໃໝ່
ເປັນປະເທັນຍາ ໂມ່ໃຫ້ປະເທັນສັ້ນ” ແປ່ນ
ເດືອນແບບກຣນິຕ້ວລ້າເບີລ ທີ່ມີອຸນົມ
ຂຶ້ນມາຢູ່ນີ້ ສີບສວນເສົງແລ້ວຈັບໄປ ແຕ່
ປະເທັນຂ່າວສິ່ງແວດລ້ອມສ່ວນໃໝ່ຈະໃຫ້
ເວລາຍາວານາ ຍກດ້ວຍຢ່າງກຣນິ່ເໜືອງ
ທອນເມືອງເລຍ ປັນບັນຍາມີມານານເປັນ
ສິບໆ ປີ ກອນທີ່ພມຈະເຮີມທຳງານເສີຍອີກ
ຫີ່ອຍິ່ງກຣນິການນໍາເສັນອ່າວາການທີ່
ກີ່ເຫັນກັນ ອັນທີ່ຈີງໄຫ້ຂ່າວໃໝ່ເລຍ ມັນມີ
ຂ່າວນຳມັດຕັງນານ ແຕ່ພວມກະແສກິກລັບ
ກາລຍເປັນວ່າດັ່ງອີກຮອບໜຶ່ງ ໂຈຍ່ສ້ານຫັນ
ນັກຂ່າວກີ່ກໍາກຳການທຳຍັງໄໃຫ້ບັນຍາສິ່ງ

ແວດລ້ອມທີ່ຖຸກຫຼຸກຍູ້ຂ້າງໄດ້ ເວໄມ່ຄ່ອຍເຫັນ
ກລັບມາເປັນຈຸດສົນໃຈຂອງສັງຄົມອີກຄັ້ງ”

ນອກຈາກຈະຕ້ອງມີຄວາມຕ່ອນເນື່ອງ ຍາວ
ນານ ກວ່າທີ່ຈະໄດ້ຮັບກາຣຄື່ລົກລາຍ ຂ່າວ
ສິ່ງແວດລ້ອມນຳນາງປະເທັນຍັງເກີດຂຶ້ນເປັນ
ປະຈຳຕາມຄຸງກາລ ຍກດ້ວຍຢ່າງກຣນິ
ນໍ້າທຸວ່ມ ນ້ຳແລ້ງ ຜູນ PM 2.5 ລຸ່າ

ສົນທສຸດາ ເອກະພ້ອມ ນັກຂ່າວອາງຸໂຕ
ບາງກອກໃພສົດ ຊຶ່ງຜ່ານການທຳຂ່າວຄລິດີ່ມາ
ດັ່ງແຕ່ຢຸດແຮກແລະ ດິຕິມາຄົງປັ້ງຈຸບັນ
ໄ້ກວາມເຫັນເກີຍກັບການທຳນໍາທີ່ສ່ອ
ມວລັນໃນກາຮຽນຂ່າວສຳຄັງຂຶ້ນນີ້ວ່າ

“ກຣນິຄລິດີ່ດ້າມໄດ້ສ່ອງຂ່າວນໍາເສັນອ
ກີ່ມາໄມ້ໄດ້ຂັດດີ່ ຄລິດີ່ເປັນກຣນິຕ້ວຍໆຢ່າງ
ທີ່ສ່ອສາມາດທຳໄ້ສັງຄົມເຂົ້າໃຈວ່າເຮືອນີ້
ເປັນເຮືອທີ່ຍົມຮັບໄມ້ໄດ້ ດ້າມໄໄດ້ສ່ອງກ
ໄມ້ໄດ້ຕຶງປັ້ງຈຸບັນ ແຕ່ການວ່າແລ້ວມັນຄື່ງໃໝ່
ກີ່ດົງບອກວ່າວັນນີ້ຂ່າວນຳຍັງລຳບາກອູ່”

ທຸກວັນນີ້ເວັງຜົດການທັດສິນໃຈຂອງຄະລ
ເວັງກາຮັງພື້ນົງລັດ້ວ່າວ່າຍົກຍົງໃໝ່ໃນ
ກະແສກາຮັບຮູ້ຂອງສັງຄົມໄທຍ ແຕ່ໃນກາງ
ທີ່ສ່ອງກົດສົກປັກນັນເປັນຄວາມທ້າທາຍ
ໃນກາຮຽນຂ່າວ

ສົນທສຸດາຂໍໃຫ້ເຫັນວ່າ “ສັຈະປຸດຄື່ງສ່ອ

ໃນຕອນນີ້ກີ່ດົງຍົມຮັບວ່າມັນເປັນເຮືອງຍາກ
ສ້ອຫລາຍສ້ານກຳຊາດຖຸນທີ່ຈະສົງ
ນັກຂ່າວລົງພັນທີ່ ດິັງແນ້ມເຕີຍວັນຂ່າວນັ້ນຈະ
ມີສື່ໃນນົຳໄມ້ໄຫ້ສ່ອແບບເດີມ ເງັມເພິ່ງ
ມີເສີ່ງ ແຕ່ກີ່ມີຄໍາຄາມວ່າສ່ອສ່ວນກາລາ
ມີເໜັນທີ່ຢ່າງໄວ ເວໄມ່ມີທາງຮູ້ຄວາມຈິງໄດ້
ເລີຍຕ້າເວໄມ່ໄດ້ລົງພັນທີ່ໄມ້ໄດ້ເຫັນກັບຕາ”

ນັບດັ່ງແຕ່ວັນແຮກທີ່ຂ່າວຂຶ້ນໄດ້ຮັບ¹
ກາຮຽນແພວ່ມສູ່ສາຍາຮະນະ ໂຕ ປີ ຄລິດີ່
ນໍາຈະເປັນຕ້ວຍໆຢ່າງການນໍາເສັນອ່າວສິ່ງ
ແວດລ້ອມທີ່ຜູ້ສ່ອງຂ່າວຕ້ອງອາສັຍກາຮ
ເກະຕິດສົກປັກນັນກໍາທີ່ສຸດເຮືອງ
ນິ້ນ ດ

ເອກະປະກອບກາຮເຊີນ

ເກື້ອມຮາ ຖຸກຍົງພົພັນນ. ຄລິດີ່ ສາຍນ້ຳ
ຖຸມຮາ ແລະ ພົບຕະກົ່ງ. ກຸລຸມສຶກຫາແລະ
ວັນຈົນຄົມຄວາວະອຸດສານກຽມ (ກຄອ.).
ກຸງເທິພາ : ໨໬໬໬.0.

ວັນຍັງ ຕັນຕົວທີ່ກົດສົກປັກນັນເປັນຄວາມທ້າທາຍ
ຂອງກະເໜີຢັງຄລິດີ່.” ສາຍຕີ ໧໚, ໨໦໦
(ກອກງາມ ໨໬໬໬.0) : ໬໬-໬.6.

ธรรมชาติ ทำมาใช้

เรื่อง สุชาดา ลิมปี ภาพ บันลึงธน บุณยะรัตเวช

ความลับ
ของ

สับปะรดอวบพ่า

พงเกี้ยนา
(*Tillandsia*
funckiana)

ครุฑ
(*Tillandsia ionantha*
"Druid")

ฟิโก
(*Tillandsia ionantha*
“Fuego”)

คอคตอนแคนดี้
(*Tillandsia Houston*
“Cotton Candy”)

บ ปั๊นความรู้สึกที่เหมือนเห็นสิ่งมีชีวิตจากอวกาศ ร่าง
นั้นเป็นพุ่ม สูงสัก ๘ เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง
ราว ๑๐ เซนติเมตร มหงเห็นแค่รากกับใบ (ลำต้นสั้นมาก
ทoxid เลี้ยวและแตกกิ่งห้อยลง) เจริญเติบโตกลางอากาศ

คลัง “ไม้รากอากาศ” รากันในชื่อ “ทิลแลนด์เซีย” (*Tillandsia*) วงศ์ “สับปะรดสี” (Bromeliaceae)
ความลับที่ทำให้พวงนี้มีอิทธิพลต่อภารกิจเดินทางไปสำรวจโลกในอดีต มนุษย์ต้องการทราบ
คือส่วนประกอบเล็ก ๆ ที่เรียกว่า “ไทรคอม” (Trichome) เป็นละอองสีเทาเงินปักคลุมแผ่นใบสีเขียวอ่อน
มองเห็นๆ คล้ายประดษฐ์จากผ้ากำมะหยี่สีเขียวอมเงิน

สิ่งอัศจรรย์นี้เองทำหน้าที่ดูดซับน้ำ-สารอาหารจากอากาศมาสะสมไว้ในเซลล์เพื่อเลี้ยงชีวิต
ส่วนราชการที่เพียงยืดเก้าะ จึงนิยมเลี้ยงให้รากเกาะขอนไม้ กากมะพร้าว หรือก้อนหินเบา ๆ
แขวนในที่อากาศถ่ายเท พอมีแสงสองถึง วนน้ำบ้างไม่รดบ้างแค่สักสองถึงสามครั้งต่อสัปดาห์ก็เพียงพอ

เมื่อเริ่มเข้าฤดูหนาวเจ้าพวงใบเดี่ยวหนาแข็ง เริ่งเวียน ขอบริเวณปลายแหลม โคนเป็นกาบหุ้น
ลำต้นจะพากันเปลี่ยนสีที่ยอดอ่อนเป็นสีแดง ชมพู หรือม่วง แล้วมีน้ำดอกทรงหลอดหลาภ์ (ตามชนิด
อยู่อีก ๖๐๐ กว่าชนิด) ที่มีก้มีเกสรสีเหลืองสดก็จะผุดแทรกขึ้นกลางดัน หวานให้ยิ่งรัก

ช่วงเวลาหนึ่งที่นิยมแยกหน่อจิ้วออกจากพุ่มต้นแม่มาเพาะขยายใหม่
ที่เหลือปล่อยเป็นหน้าที่ธรรมชาติออกแบบทรงลีลาใบ-ดอกเล่นลม ณ

เก้าอี้ (ไม่) วิเศษ

เร้าอยู่ในยุคที่คนส่วนใหญ่ใช้เวลาไป
กับการนั่ง นั่ง และนั่ง ไม่นั่งดูโทรทัศน์
มือถือก็นั่งทำงานหน้าจอคอมพิวเตอร์
วันละหลายชั่วโมง บางคนนั่งเกินวันละ
๑๒ ชั่วโมง ผลลัพธ์คือปวดหลัง เมื่อ
ปวดหลังก็มักแสวงหาวิธีบรรเทาอาการ
ปวด และส่วนใหญ่เลือกใช้ตัวช่วยที่มา
จากนอกตัว หนึ่งในความคิดแรกๆ ที่ผุด
ขึ้นมาคือหาก้าอี้เพื่อสูญเสีย ด้วยเหตุว่า
หาก้าอี้ดีแบบวิเศษสุด แม้จะนั่งนาน
แค่ไหนก็ไม่ปวดหลัง

เพื่อนของผู้เขียนคนหนึ่งใช้เวลาอยู่
หน้าจอคอมพิวเตอร์ค้างละหลาຍชั่วโมง
ต่อเนื่องกันวันละหลาຍค้าง เขาไม่ปฎูหา
ปวดหลัง หลังจากค้นหาข้อมูลเพื่อหา
แก้อื้หำงานที่ดีที่สุด เขายังดูสนใจเรื่องแก้อื้หำ
ราคາ ๔ หมื่นบาท แต่เขามีถึงเดือนกับบ
ว่าแก้อื้ห້ที่ดีตอนแรกดูเหมือนแก้อื้ห້เวชนั้น
ไม่ช่วยให้อาการปวดหลังดีขึ้น

เก้าอี้ที่ดีเป็นเพียงหนึ่งในตัวช่วยลดภาระปอดหลังจากการนั่งนาน ๆ หน่วยงานด้านสุขภาพและความปลอดภัยจากการทำงาน (OSHA) ระบุว่า เก้าอี้ทำงานที่ดีควรปรับระดับความสูง ระดับพนักพิง และความกว้างของเบาะได้ เพื่อให้เข้ากับสรีระของผู้ใช้ ในท่านั่งที่หลากหลาย โดยควรรองรับหลังด้วยส่วนโครงสร้างของโครงกระดูกสันหลังทั้งช่วงล่าง ช่วงกลาง และช่วงบน เพื่อลดโอกาสที่ผู้นั่งจะอยู่ในท่าที่มีแรงกดและไข้แรงกล้ามเนื้อมากเกินไป เป็นต้น ความนิยมของเก้าอี้ที่ดีมีหลายแบบ ไม่ว่าจะเป็นเก้าอี้เดินทาง สำหรับทำงาน สำหรับบ้าน หรือสำหรับออกกำลังกาย แต่ที่สำคัญคือต้องมีความนิ่มและสามารถปรับระดับได้ตามต้องการ

ข้างล่างประมวล ๑ นี้ เป็นแบบนุ่มนิ่มสถาบัน
ถ้ามีที่พักแขกความนุ่มนิ่มและอยู่ใน
ระดับต่ำไม่ต้านหอ โดยให้หออยู่แนบ
ลำตัว และไม่ควรใช้ที่พักแขกตลอดที่
สำคัญคือควรปรับเก้าอี้ป้อมฯ เนื่องจาก
โดยทั่วไปเราจะเปลี่ยนท่านั่งตลอดทั้งวัน
การปรับเก้าอี้จะช่วยกำหนดท่าทั้งที่
เหมาะสมได้

อย่างไรก็ตามนักวิชาการด้านสุขภาพ
จากการทำงานทั่วโลกล้วนเห็นตรงกันว่า
วิธีลดอาการปวดหลังจากการทำงาน
ที่ดีที่สุดคือนั่งให้ถูกสุขลักษณะและ
เคลื่อนไหวร่างกายบ่อยๆ ไม่ใช่นั่ง “รา
งอก” หรือใช้ชีวิตกินนอนอยู่บ้านเก้าอี้
ซึ่งต่อให้ได้แก้อี้เพื่อสุขภาพที่ดีอย่างไร
ก็ไม่ทำให้ปลดลดจากการปวดหลังได้

งานวิจัยของวิทยาลัยการแพทย์แห่ง
ยาาร์วาร์ดระบุว่า การใช้ชีวิตแบบไร้ปัจจัย
มีจุดเริ่มต้นที่การปรับร่างกายให้อยู่ใน
ท่าที่เหมาะสม เพราะท่านั่งและยืน ท่า
เคลื่อนไหวระหว่างทำงาน เช่น ยก-ลงก-
ตึง บิดตัว ล้วนส่งผลกระทบโดยตรงต่อ
สุขภาพของกระดูกและกล้ามเนื้อ การ
ปรับแก้ท่าทางดังกล่าวจะช่วยสร้างสมดุล
ระหว่างคอก อก และหลังซึ่งล่างได้

การออกกำลังกายด้วยการยืดเหยียด
ร่างกายอย่างโยคะมีส่วนช่วยบำบัดหรือ
บรรเทาอาการปวดหลังและอฟฟิศ-
ซินโดรมได้มาก หากคุณไม่ค่อยมีเวลา
เพียงหาท่าโยคะง่าย ๆ ที่ก้มแอนเอียง
ปิดกระดูกสันหลังให้ครบถูกท่าก็จะทำให้
อาการแข็งตึงเครียดจากการนั่งนาน

บรรเทาลงได้ ยังมีการออกกำลังกายแบบนี้ๆ อีกที่ช่วยให้โครงสร้างร่างกายแข็งแรงและยืดหยุ่นมากขึ้น เช่น ฝึกนั่งบนจุกบล็อกขนาดใหญ่ ยกน้ำหนัก หรือเดินเรือสันๆ ฯลฯ

นอกจากนั้นวิจัยหลายชิ้นยังระบุว่า การนั่งมากเกินไปทำให้เกิดโรคร้ายต่างๆ ได้แก่ โรคอ้วน เบาหวาน โรคหัวใจ มะเร็ง โดยเฉพาะมะเร็งลำไส้และมะเร็งเต้านม และการตายก่อนวัยอันควรั้งนั้นหากเราไม่ได้ป่วยหลังจากอุบัติเหตุหรือความเจ็บป่วยที่แน่นัด ควรใช้อารานี้เป็นสัญญาณบ่งชี้ว่าถึงเวลาแล้วที่เราต้องเปลี่ยนวิธีนั้นให้ถูกสุขลักษณะ และเปลี่ยนวิถีชีวิตจากการนั่งสู่การเคลื่อนไหวมากขึ้น รวมทั้งตระหนักว่าอาการปวดหลังจากการนั่งทำงานมากเกินไปมิใช่เพียงแค่เปลี่ยนเก้าอี้ แต่ถึงขั้นต้องเปลี่ยนการใช้ชีวิตโดยที่เดียว ๘

“ปรับ” ให้ถูกที่ปอด

ປວກເងິນ/ປວກຄຣາມ ເຊິ່ງວ່າເວລານັ້ນສີຮະບ
ໃນນີ້ໄປຫັ້ງໜ້າຮ້ອມໄມ່, ເຊິ່ງຮະຍະໜ່າງ
ຮະໜ່າງສາຍຕາກໝໍາຂອງ ຄ້າຕັວອັກຊະເລື້ອ
ທຳໄດ້ຕັ້ງໃນນິມຕ້າໄປຫັ້ງໜ້າ ຄວບປັບ
ຂາດຕັວອັກຊະໄທ້ໂທຢູ່ນິ້ນ

นั่งอย่างไร
ไม่ปวดหลัง

เขีบไปหละช่ายหรือชوا เห็นว่าคืออี้ยาอู่
หรือไม่, พื้นโต๊ะสูงหรือต่ำเกินไปทำให้เกิด
กล้ามเนื้อเกร็ง (วิธีแก้ไขคือใช้โต๊ะที่ปรับ
ความสูงได้ หรือแผ่นรองคีย์บอร์ด, ถ้าป่วย
ในเรื่องที่จับมาส์ให้ใช้กระยะมาส์ ควร
อยู่ในระยะที่ศอกครึ่งลำตัว

แบบขาหรือเสียง เห็นมุมข้อมือ, ข้อมือ
ควรชานานกับศอกจนถึงปลายนิ้ว, เห็นว่า
อี้ยาอู่หรือเปล่า, เห็นว่ามีแรงกดบน
ข้อมือหรือแขนซึ่งล่างหรือไม่

ปวดหลังด้านล่าง เห็นความสูงของเก้าอี้,

เช่าควรตั้งจากกันพื้น ต้นขาควรอยู่แนว
ระนาบเดียวกับพื้น, เห็นว่านั่งไม่มั่นคงตัวไปข้างหน้าหรือไม่ ควรนั่งให้หลังชิดพนัก, เห็นว่าระยะ
ความลึกของเบาะนั่งทำให้เราไม่ได้พักหลังกับพนักหรือไม่

เก้าอี้หรือชาด้านล่างชา เห็นความลึกของเบาะเพื่อไม่ให้มีแรงกด ขอบเบาะกันเข่าด้านใน
ควรมีช่องว่าง ๒-๓ นิ้ว, เห็นความสูงของเก้าอี้ให้เข่าตั้งฉาก ๙๐ องศา ต้นขาอยู่ในแนว
ระนาบกับพื้น, มีที่รองเท้าหรือที่พักเท้า

- หลังและศีรษะตั้งตรงในแนวเดียวกัน
- เออนหลังแบบแบ็กพิงค์แบบเต็บที่
- กฎ ๙๐ องศา ระหว่างนิ้นทำงาน
ตับขา เช่า และข้อก้าวครองตั้งจากกัน
๙๐ องศา แบบก่อแบบนอยู่แนวเดียวกัน
กระดูกสันหลัง ขณะพิมพ์คอมตั้งจาก
กันเพียงแบบ平凡 ๙๐ องศา
- กฎ ๒๐ : ๒๐ : ๒๐ คือ เมื่อใช้คอม-
พิวเตอร์หรือโทรศัพท์มือถือ ๒๐ นาที
ให้พักสายตาจากหน้าจอ ๒๐ วินาที
หรือมองไกลออกไป ๒๐ ฟุต ตัวช่วย
เตือนเวลาการอยู่กับหน้าจอ ๒๐-นาที
ให้คลื่นไฟฟ้าหรือเครื่องดื่มร่วงภายใน
ตัวควบคุมโดยอัตโนมัติ เช่น พักสายตา
ด้วยการบองดันไปเป็นหน้า หยุดยืด
ร่างกาย เดิน หรือคูลนหายใจเข้า-ออก
เชบ-Stretchy, Eye Care 20 20 20 :
Put Down Your Mobile หรือแอปฯ
เกี่ยวกับการผิดปกติ เช่น Mind Timer,
Insight Timer, Service Bell
ส่วน Unhook ต่างจากแอปฯ ที่ไป
ตรงกับไม่พึงประสงค์ต้อง
แต่บังคับให้คุณ
พากการใช้งานหน้าจอด้วยการออกเดิน
เช่น เดิน ๑๐๐ ก้าวเพื่อให้ได้เวลาใช้
หน้าจอเพิ่ม ๑๐ นาที เป็นต้น

วิพาร์ วิจัย

“วิพาร์” หรือแมว เป็นสัตว์ใกล้ชิดมนุษย์มาช้านาน อย่างน้อยที่สุดก็มีหลักฐานจากรากและมัมมี่แมวนในอียิปต์อย่างมากกว่า ๔,๐๐๐ ปี และหลักฐานอื่นที่เก่าแก่กว่าก้านมากซึ่งพบที่เชปรัส แต่ยังเป็นที่ถูกเดิมพันอยู่ อย่างไรก็ตามหากหลักฐานนี้เป็นจริงแมว ก็อาจอยู่ร่วมกับคนตั้งแต่เมื่อกีบหมีนีปีก่อน

การวิเคราะห์ดีเอ็นเอในไมโตคอนเดรียของขาแมวเก่าแก่กว่า ๒๐๐ ชาติ ทำให้ nationalist ฝรั่งเศสสรุปได้ว่าแมวกลุ่มแรกของโลกน่าจะเข้ามาอยู่ร่วมกับมนุษย์ตั้งแต่เริ่มยุคเกษตรกรรมอย่างแพร่หลายในพื้นที่ศูนย์กลางเช่นอุดมลั่นวังใหญ่ที่เดียว เพราะครอบคลุมสถาปัตยกรรม ก่อสร้าง กินพื้นที่ของอิริยาบถ เบรีย เ打扮อนอน อิสราเอล ปาเลสไตน์ และจอร์แดน ปากหนึ่งจะอียิปต์ ขณะที่อีกปากก็จะด้านตะวันออกเฉียงใต้ของตุรกีและชายขอบตะวันตกของอิหร่าน

โดยสรุปคือคนสนิทสนมกับแมวตั้งแต่ครั้งแรกทำการเกษตร เพราะต้องให้ช่วยจับหนูที่ทำลายพืชผล ก่อนที่แมวจะติดตามคนลงเรือออกพิชิตดินแดนใหม่ๆ ด้วยสาเหตุเดียวกัน เพราะหนูที่แอบลงเรือค่อยกัดทำลายส่วนประกอบต่างๆ ของเรือจนเสียหาย ซึ่งอาจร้ายแรงขนาดทำให้นักบุกเบิกหรือผู้ค้าพินาศถึงแก่ชีวิตได้

การออกไปค้นหาโลกใหม่และต้องอยู่บนเรือ จึงไม่น่าแปลกใจที่แมวจะชอบกินปลา!

ปัจจุบันในสหรัฐอเมริกามีว่ามีบรรดาผู้เลี้ยงสุนัขมากกว่าแมวเล็กน้อยแต่หากนับจำนวนตัวของสัตว์เลี้ยงแล้ว มีแมวเกือบ ๕ ล้านตัว หากกว่าสุนัขเกือบทั้งตัว ซึ่งก็ไม่น่าแปลกใจเท่าไร เพราะแมวตัวเล็กกว่าเจ้าของ (หรืออันที่จริงทางแมว - ยา) จึงมักเลี้ยงได้หลายตัวพร้อมๆ กัน

อย่างไรก็ตามสัดส่วนการเลี้ยงแมวในแต่ละประเทศต่างกันซึ่งก็ไม่น่าแปลกใจ เพราะแต่ละรัฐก็เก็บจะเป็นประเทศแล้ว ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ไม่เหมือนกันคงมีส่วนเป็นปัจจัยในการเลือกสัตว์เลี้ยงประจำบ้านไม่มากก็น้อย

เรื่องประวัติของสัตว์เลี้ยงนี้มีคนทำวิจัยไว้พอสมควร ขอยกตัวอย่างงานวิจัยของนักจิตวิทยาที่มหาวิทยาลัยไมอามีร่วมกับมหาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ พวกเขายกเว่นว่าคนที่มีสัตว์เลี้ยงจะมีร่างกายที่ฟิตแอนด์เฟิร์มกว่า (ลงสัญต้องໄล์ตามจับบอย) รู้สึกอ้างว้างโดยเดียว น้อยกว่า (กีดขวาง ลังเล มัวรุ่นกับการปรับนิบติหมายหน้า) มีความระมัดระวังและรอบคอบมากกว่า (ต้องคิดเพื่อพากเขานะคุณ!) เป็นคนเปิดกว้าง กล้าหาญมากกว่า และปรับตัวได้ดีกว่า

สิ่งสำคัญคือเป็นคนที่ภาคภูมิใจในตัวเองมากกว่า!

ก่อนหน้านี้ก็เคยมีงานวิจัยพบว่าผู้สูงอายุที่มีสัตว์เลี้ยงจะเจ็บป่วยไม่น้อยเท่าคนที่ไม่เลี้ยงสัตว์ ขณะที่ผู้ป่วยเกิดที่มีสัตว์เลี้ยงก็มีอาการซึมเศร้าน้อยกว่าคนที่ไม่เลี้ยงสัตว์ได้

ในงานวิจัยฉบับที่ว่ามีการทดลอง สามารถทดลอง การทดลองสุดท้ายนำสันใจดี เข้าให้แก่ศึกษาและดับปริญญาตรี ๙๗ คน อายุเฉลี่ย ๑๙ ปี เรียนความรู้สึกตอนโคนปฏิเสธ (เช่น “ไม่ให้ร่วมกลุ่ม หรือหักอก) จากนั้นก็ให้เขียนเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงตัวโปรด เพื่อปรับ หรือไม่ก็คาดแผนที่มหาวิทยาลัย (เพื่อใช้เป็นตัวควบคุมไว้เปรียบเทียบ)

ข้อสรุปที่ได้คือการเขียนถึงสัตว์เลี้ยงช่วยให้รู้สึกดีขึ้น ไม่ต่างกับเขียนระบายความทุกข์กับเพื่อนรัก!

การที่คนใกล้ชิดสัตว์เลี้ยงอย่างแมว มาช้านานและมีคนเลี้ยงแมวอยู่มาก จึงทำให้มีงานวิจัยที่นำเสนอใจเกี่ยวกับแมวมากตามไปด้วย บางเรื่องเน้นย้ำความเชื่อเดิม แต่ก็มีบางที่อกรายจัดกัน เช่น มีงานวิจัยชิ้นหนึ่งที่พิมพ์ในสารสาร Behavoural Processes ค.ศ. ๒๐๑๘ ระบุว่า เมื่อทำการทดลองกับแมวที่โตแล้วเพื่อเปรียบเทียบว่าพวกรักนั้นใจอาหาร ของเล่น กลิ่น หรือปฏิสัมพันธ์

นักวิจัยชาวอิตาลีเคยทำวิจัยพบว่า ปัญหาใหญ่ที่เป็นสาเหตุให้เจ้าของส่วนใหญ่ สื่อสารกับแมวได้ไม่ดีนักก็คือ คนเหล่านี้ ไม่สามารถสังเกตหรือจับสัญญาณ อารมณ์ของแมวได้อย่างถูกต้องนั้นเอง

กับมนุษย์มากกว่ากัน ผลลัพธ์ที่ได้คือ แมวส่วนใหญ่ชอบเล่นกับคนมากกว่า ตัวเลือกอื่น!

เคยมีการทดลองแบบนี้ในสุนัขตั้งแต่ คริสต์ศักราช ๑๙๘๐ แต่น่าแปลกใจว่า กลับไม่เคยมีการทดลองกับแมวบ้าง จะกระทั่งมาถึงงานวิจัยนี้ ซึ่งผลการวิจัย ขัดกับความเชื่อแบบเดิมๆ ของคนทั่วไปที่ว่า แมวเป็นสัตว์ที่หมกมุ่นกับตัวเอง เอาแต่ใจ ไม่ชอบเข้าสังคมนัก และฝึกให้แสดงไม่ได้

อันที่จริงอาจจะฝึกแมวได้ระดับหนึ่ง หากใช้ตัวล่อหรือรางวัลที่เหมาะสม แม้ว่าจะยากกว่าการฝึกน้องสุนัขก็ตาม

นักวิจัยชาวอิตาลีเคยทำวิจัยพบว่า ปัญหาใหญ่ที่เป็นสาเหตุให้เจ้าของสุนัขสื่อสารกับแมวได้ไม่ดีนักก็คือ คนเหล่านี้ไม่สามารถสังเกตหรือจับสัญญาณอารมณ์ของแมวได้อย่างถูกต้องนั้นเอง

ฉะนั้นห้ามไปโทษแมว!

ควรวนี้มาดูที่เรื่องของดนตรีบ้าง มีงานวิจัยแสดงผลตีของดนตรีกับมนุษย์ อยู่มาก เช่น พบร่วมกับการเลือกดนตรีที่เหมาะสมช่วยลดความกังวลใจ ความเครียด และแม้แต่ความเจ็บปวด มีการศึกษาการใช้ดนตรีช่วยรักษาผู้ป่วยโรคลมรักและช่วยให้ผู้ป่วยหลอดเลือดสมองฟื้นตัวดีขึ้น ดนตรีช่วยแม้กระทั่งเรื่องความจำ

สำหรับในสัตว์เลี้ยง มีผลการวิจัยในสุนัขว่าดนตรีช่วยลดความเครียดของ

พวกรักได้ และไม่นานมานี้เองนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยลิลี่เรียนนาสเตตก์พบว่า แมวก็เห็นกัน

นักวิทยาศาสตร์กลุ่มนี้พบว่าแมวแมวจะดูมยาสลบอยู่ แต่ถ้าลองตอบสนองต่อเสียงดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานของนักวิจัยชาวโปรตุเกสที่แสดงถึงการตอบสนองต่อเสียงดนตรีเช่นกัน และยังไปกว่านั้นดนตรีที่ต่างกันก็ตอบสนองแตกต่างกันด้วย แมวจะผ่อนคลายเมื่อได้ฟังเสียงดนตรีคลาสสิกมากกว่าเพลงป็อปหรือເຢົວມໍທັດ

เรื่องที่น่าสนใจคือเรารู้กันมานานแล้ว ว่าคนส่วนใหญ่ชอบดนตรีที่มีบีต (beat) ใกล้เคียงกับจังหวะการเต้นของหัวใจ ขณะหยุดพัก โดยมีความถี่ของเสียงอยู่ในช่วงเสียงร้องของมนุษย์เอง สำหรับแมวความถี่ของเสียงที่ชอบจะอยู่สูงกว่าเสียงที่มนุษย์ชอบร้าวสองออกเทฟ (octave)

อีกเรื่องหนึ่งที่งานวิจัยของทีมสมรัฐฯ เมย์ให้รู้ก็คือ แมวที่เข้าร่วมการทดลองจะชอบดนตรีที่มีจังหวะหรือความเร็ว (tempo) จำเพาะกับแต่ละตัวไม่เหมือนกัน แต่มักจะชอบดนตรีที่ใกล้เคียงกับเสียงที่แมวทำเอง เช่นเสียงคราง

จะเห็นได้ว่าทั้งคนและแมว ก็ชอบเสียงตาม "รูปแบบ" ที่ตัวเองคุ้นเคย

มาถึงงานวิจัยสุดท้ายที่อยากจะเล่า คำถามนี้น่าจะคาดเด้งแมวจำนวนมาก นั้นก็คือพวกแมวนี้จำชื่อตัวเองได้บ้างหรือไม่ เพราะเรียกแล้วไม่ค่อยหันไม่ค่อยสนใจ แต่นานๆ ทีก็ทำท่าคล้ายๆ กับจะรู้ว่าเป็นชื่อของมันเอง ยังไงกันแน่

ที่มีวิจัยที่มีมหาวิทยาลัยโตเกียวทดลองให้แมวตามบ้านและในคาเฟ่แมวลองฟังชื่อของมันเอง เปรียบเทียบกับชื่อแมวด้วยกันที่อยู่ร่วมกัน และคำนามทั่วๆ ไป

ผลลัพธ์ที่ได้คือหัวใจแมวตามบ้านและในคาเฟ่แมวต่างก็แสดงปฏิกิริยาตอบสนองกับชื่ออย่างจำเพาะ และแยกแยะชื่อของมันเองออกจากคำนามหรือชื่อแมวตัวอื่นๆ ได้ในยามเมื่อคนที่ไม่คุ้นเคยเรียกพวกรัก แม้แมวในคาเฟ่จะแยกตัวเองได้แบบง่ายๆ ...คือแยกได้บ้างไม่ได้บ้าง ไม่แม่นยำนัก

ฉะนั้นก็จะมั่นใจได้เลยว่า หากคุณเรียกชื่อแมวที่บ้านแล้วมันไม่แสดงอาการสนใจใดๆ นั่นก็อาจเป็นเพราะพวกรักเข้าเลือกที่จะไม่สนใจคุณจริงๆ (ฮา)! อ

ກະເລໜອກ ດອກບັງ (ພຸດ) ແລະບາງສິ່ງ

ໃນ

ມີ

ມີ

ເປັນເປົ້າກອການໄຕສຸດຂອງຈິງຫວັດຢະລວ
ສ່ວນຕົວອູ້ນໃນຫຼຸບແອ່ງຮຽທະ ດລາມໜ້ອນລ້ອມຂອງກົວເຫຼາສູນນັບຮ້ອຍພັນເກົອກ
ກົນເດີນກາງຕ້ອງຝ້າຂ້າມຫາກໝາຍມຸ່ງຈະສັນຈະເຫຼາວອກ

ເຮືອງ : ວິໄຈສັກ ຈັນກົດສິ່ງແສງ ກາພ ວິຈິຕຕໍ່ ແຜ່ອງ

ສາຍວອລົກເໜືອກະເລໜອກ
ແກ່ງເດຍວໃນເມືອງໄກຍ ແລະດົນນາຣົກໃໝ່
ກີ່ເກົ່າເປັນຫຼາຕາຫອງເບຕັງຍຸກນີ້

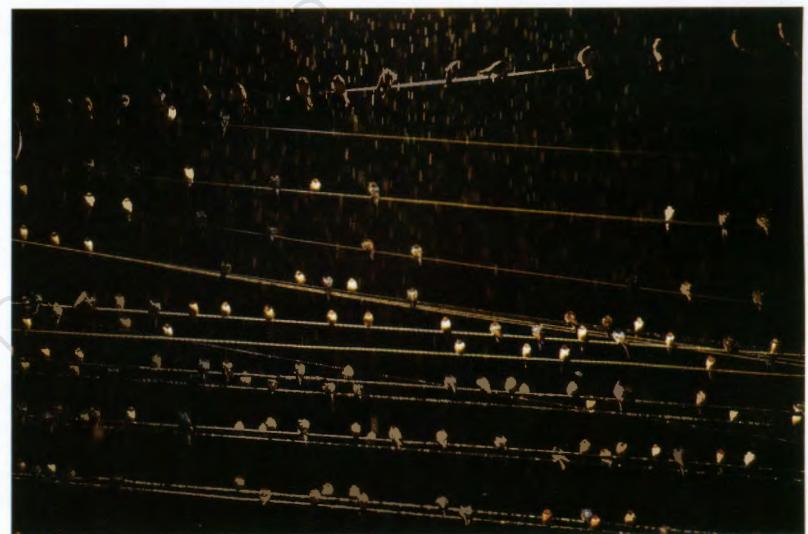

ภูบีระเกด ชื่อเดิมเป็นแก้วอกเขาขับช้อน มีแม่น้ำปีตานัน
ไหลผ่านซึ่งตื่นแบบคล้ายเป็นทางล้านหลังการสร้างเขื่อน
บางส่วน ชนชนและพื้นที่ทุกครั้งเมื่อจ่ายอยู่ตามน้ำร่องหุบ
และเชิงเขา เริ่มจะมีป่าเจิดจรัสเป็น “วารา” ผืนป่า
ที่ให้กำเนิดภูเขาห่มอุกด้วยป่าที่ลอดกันไป

เปตงเป็นเด่นใต้สุดของไทย **แผ่นดินรุปใบหอกขนาด ๑,๓๒๔ ตารางกิโลเมตร** ยื่นเข้าไปในเด่นมาเลเซีย ประชากรราว ๆ หมื่นคน อาศัยอยู่ท่ามกลางกิ่วเขาซับซ้อนห่างไกลจนเหมือนตัดขาดจากบ้านเมืองอื่นทำให้เปตงคล้ายเมืองลับแลในกึ่งใต้ทรายนาน

**หอนำพิกา บกนง.แอลบเกะบบสายไฟ
และคู่ไปรษณีย์ใหญ่ที่สุดในโลก** โครงการเดินทางตามถนนสาย ๔๙๐
(ด้านขวาของภาพใหญ่) เป้ามานะเจอสามสิ่งนี้ ก็เบ่งบอกว่าได้มานักึ่งใจกลาง
ของเมืองเบตงแล้ว

แบบตั้งอยู่ในทุบท่าห่างไกลสุดชายแดนใต้
แต่เป็นที่ยอมรับกันว่า **จังฟานบันธิ**
เป็นโรงเรียนสอนภาษาจีนใหญ่ที่สุดในเมืองไทย
ปัจจุบันมีนักเรียนกว่า ๑,๐๐๐ คน

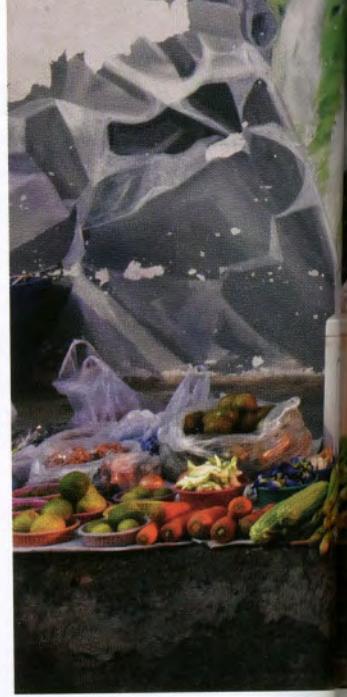

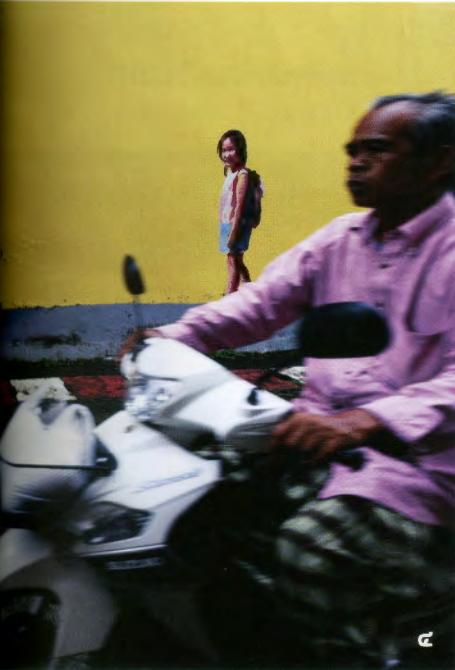
คนเบตงบอกตรงกันว่าการท่องเที่ยวเป็นเพียงเงื่อนไข เป้าหมายที่แท้จริงอยู่ที่ **คุณภาพชีวิตของคนท้องถิ่น** ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์หลักของการพัฒนาเมืองเบตงในปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นความมั่นคงยั่งยืนของชุมชน สร้างชาติ ทรัพยากร

ວິຍເຍອ່ອງເວງເປັບຕຳບລືກໍ່ອ່າງລາງປ່າເຫົາສູງຂັບ
ແລະທ່າງໄກລຈາກຕົວວ່າເກວເບດີນນາກຖືສຸດ ເຄຍເປັນແດນກັບດາຣ
ກີ່ແບ້ວດຕົກນເບດີນຍືນເກົ່າຍືນ ຖ້າຕ່ອນນັ້ນສົການກາຣນົ
ເປັ້ນໄປ ສາຍວອລັກກະເລໜມອກວິຍເຍອ່ອງເວງ
ກລາຍເປັນຫຼັກໝາຍທີ່ດຶງດູດັ່ງນັ້ນໄດ້ວັນລະເປັນໜັ້ນນັບ
ພຮ້ອນ ຈຸ່າກບາຣິກົດ ດັກກາຣປິດຕົວແຫ່ລ່ງກ່ອງເກື່ອງໃຫ່ນ ກັ້ງບ້າຕົກ
ປໍາດອກບັວຜຸດ ບ້າພຸຮ້ອນ (ກາພ້າຍ) ທີ່ດູກກ່ອງກົ່ນດື່ມກົບໄດ້
ໄຮກລົ່ນດຳມະກັນ

๑ ถ้าเก็บข้าวเปลือกเก่าๆ กับบ้านทุบุงนอง หัตถกรรมจากยุคโบราณที่ประดิษฐ์จากแม่น้ำขันเดียว
๒ ไก่เบตง ไก่พื้นเมืองจากบนทุ่งกว่างซี ประเทศจีน ที่ฝ่าฟันการพัฒนาสายพันธุ์นานับร้อยปี
จนกลายเป็นพันธุ์ประจำถิ่นที่ขึ้นชื่อของเบตง

๓ อีกเรื่อง “หนึ่งเดียวในเมืองไทย” แก็งชีเบตง-ยะลา ใช้รากabenซ์เก่าบัน และ เช่นเดียวกับรถ
แท็กทุกคันในเมืองนี้ที่ใช้ป้ายทะเบียน “เบตง”

๔-๕ สวนหนึ่งของสตรีตอาร์ตหรือราฟฟิตี ภาพศิลปะริมทางเดินที่เกิดขึ้นในวาระ ๑๙๙ ปี
เมืองเบตง เมื่อปี ๒๕๖๐ จากการประสานงานของโกเกอิกซ์ ในบทบาทเลขาย นายกเทศมนตรี
เมืองเบตงในขณะนั้น ปัจจุบันเขาผันตัวเองเป็นพ่อค้าปลาทูอาเละ-หหรือปลาพลวงซบพู ซึ่งเป็น

หลังมีหนังเรื่อง **โอคเบตง** (OK Baytong) ออกมานี่ปี ๒๕๖๙ วันนี้ก็เป็นคล้ายโลโก้ของเมืองที่ใช้กันทั่วไปในทุกเรื่อง ทุกสถานการณ์

นอกเหนือจากความเป็นศาสนสถาน **มัสยิดเก่าแก่**
บันร้อยปี แห่งนี้ยังเป็นที่ช่วงเวลาการตั้งถิ่นฐานของ
ชาวมลายูสลิบในเบตง ส่วนพุทธศาสนาเป็นลัทธิพันธุ์
เข้ามาด้วยชาวสยาม

การนิยมถ่ายภาพของคนจีนยุคบุกเบิก ได้กล้ายเป็นส่วนหนึ่งของการบันทึกประวัติศาสตร์ในก้องที่นั่น อย่างบ้านรพบุรุษแห่งอู่ในบ้านโบราณ ๑๕๐ ปี “วานย่าไร” กีหุ้ยบ้านเจนฮาอกกา ถนน. ๔

“ต้นแบบเมืองสมานฉันท์” เป็นสมญาที่เพิ่งได้มาตอนหลัง ตามความเป็นจริงเมืองเบตงเป็นที่รวมของคนหลากหลายชาติพันธุ์มาตั้งแต่ยุคริมสร้างบ้านเมืองต่อเนื่องมาจนในปัจจุบัน

สามารถติดตามอ่านวารสารใหม่ได้ที่

<http://libapp.rmutp.ac.th/newBook/?cat=10>

- ห้องสมุดเทเวศร์
- ห้องสมุดพระนครเหนือ
- ห้องสมุดโขติเวช
- ห้องสมุดพนิชยการพระนคร

